

SNÍVAŤ A RÁŠŤ

DAJANIN PRÍBEH

PRÁCA/
ZAMESTNANIE

UNIVERZITA/
PROMÓCIE

MATERSKÁ
ŠKOLA

STREDNÁ
ŠKOLA

1. A 2. STUPEŇ
ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Som Dajana z Bosny a Hercegoviny. Začnem z miesta, kde sa nachádzam teraz a postupne sa vrátim k tomu, aké to bolo, keď som bola dieťa a prevediem vás cestou, ktorá ma sem dovedla. Podelím sa s vami o významné okamihy v mojom živote - spomeniem udalosti, ktoré ma posilnili a predstavím vám ľudí, ktorí mi pomohli prekonať mnohé prekážky, ktorým som musela čeliť. **Som hrdá na to, že som Rómka, na to, kým dnes som a na moje sny, ktoré mi pomáhajú rásť.**

Mám 29 rokov a som jediná Rómka s vysokoškolským titulom z 2 500 obyvateľov môjho okresu. Pracujem ako odborníčka na vzdelávanie Rómov na miestnom odbore školstva, kde som obklopená mladými Rómami túžiacimi po vzdelaní. Pracujem tiež ako dobrovoľníčka v rómskej komunite, kde rodičom vysvetľujem, aké dôležité sú prípravné (predškolské) programy.

Prihlásila som sa na vysokoškolské štúdium environmentalistiky a ochrany prírody. Bola som jediné rómske dievča na univerzite a bola som veľmi hrdá na to, že tam som. Prvýkrát som na vlastnej koži zažila diskrimináciu od svojich rovesníkov. Nenechala som sa tým odradiť. Chcela som sa stať pozitívnym príkladom pre ďalšie rómske dievčatá a chlapcov. Po ukončení prvej časti štúdia som pokračovala v magisterskom štúdiu. Začala som tiež pracovať ako dobrovoľníčka v mojej komunite, kde som sa venovala oblasti vzdelávania rómskych detí.

**V BOSNE A HERCEGOVINE
ŠTUDOVALO NA VYSOKÝCH
ŠKOLÁCH V ŠKOLSKOM
ROKU 2015/2016 LEN 7
RÓMSKYCH ŠTUDENTOV ALE-
BO ŠTUDENTIEK.**

Ked' nastal čas vybrať si, na ktorú strednú školu sa prihlásim, poslúchla som otcovu radu a prihlásila som sa na strednú školu environmentálnej techniky. Po troch mesiacoch sa ma môj otec, kominár, spýtal, či by som sa chcela prihlásiť na strednú školu kominársku a navštevovať dve stredné školy naraz. S radosťou som túto dvojitú výzvu prijala!

IBA 38 RÓMSKYCH ŠTUDENTOV ÚSPEŠNE UKONČILO STREDNÚ ŠKOLU (V ŠKOLSKOM ROKU 2015/2016).

NA STREDNÝCH ŠKOLÁCH SA VZDELÁVA PRIBLIŽNE 4 045 RÓMSKYCH DETÍ.

Úspešne som ukončila dve stredné školy a získala som dva výučné listy, vďaka čomu som sa stala environmetnálnou inžinierkou a kvalifikovanou techničkou čistenia komínov.

ZÁKLADNÉ ŠKOLY
NAVŠTEVUJE 1 842
RÓMSKYCH DETÍ
(ŠKOLSKÝ ROK
2015/2016).

Počas prvých rokov štúdia na základnej škole som rýchlo zistila, aké to je, keď sa na vás pozerajú cez optiku predsudkov. Popritom som pomáhala otcovi vymetať komíny.

Ako malé dieťa som nechodila do materskej školy. Veľmi rada som sa hrávala s kefami a nástrojmi, ktoré otec používal na vymetanie komínov.

**PREDŠKOLSKÉHO
VZDELÁVANIA SA
ZÚČASTŇUJE LEN 31
RÓMSKYCH DETÍ.**

REYN BOSNA A HERCEGOVINA JE PODPORNÁ SIEŤ PRE RÓMSKE DETI, KTORÁ ZDRUŽUJE ODBORNÍKOV, AKTIVISTOV A VŠETKÝCH ĽUDÍ, KTORÍ MAJÚ ZÁUJEM O TIETO TÉMY V BOSNE A HERCEGOVINE A CELOM REGIÓNE.

REYN B&H ZASTREŠUJE KS - RIC, SPOLU S CENTROM PRE VZDELÁVACIE INICIATÍVY - KROK ZA KROKOM A CENTROM PRESADZOVANIA VEREJNÉHO ZÁUJMU.

ČLENMI REYN B&H SÚ ODBORNÍCI V OBLASTI VZDELÁVANIA (PEDAGÓGOVIA, PSYCHOLÓGOVIA A PORADCOVIA) A AKTIVISTI RÓMSKÝCH A NERÓMSKÝCH ORGANIZÁCIÍ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI. HLAVNÝMI CIEĽMI PROJEKTU REALIZOVANÉHO KS - RIC SÚ:

- VYTVÁRAŤ KOMUNITU PEDAGOGICKÝCH ODBORNÍKOV V OBLASTI ROZVOJA V RANOM DETSTVE NA CELOŠTÁTNEJ ÚROVNI,
- ZLEPŠIŤ ZRUČNOSTI ODBORNÍKOV A ĎALŠÍCH AKTÉROV V OBLASTI ROZVOJA V RANOM DETSTVE PROSTREDNÍCTVOM ADEKVÁTNYCH ŠKOLENÍ A VÝMENY SKÚSENOSTÍ,
- ZVYŠOVAŤ POVEDOMIE O DÔLEŽITOSTI ROZVOJA V RANOM DETSTVE NA VŠETKÝCH ÚROVNIACH (OBČANIA, INŠTITÚCIE, OSOBY S ROZHODOVACÍMI PRÁVOMOCAMI).

Rómske informačné centrum Kali Sara (KS - RIC) bolo založené v roku 2007 prostredníctvom projektu „Podpora rómskej národnostnej menšiny v Bosne a Hercegovine v efektívnej advokácii a podávaní správ“. Projekt podporilo Ministerstvo zahraničných vecí USA a spoločnosť World Vision Inc.

Hlavným cieľom KS - RIC je zlepšiť politické, vzdelanostné, ekonomické, sociálne a kultúrne postavenie Rómov, dosiahnuť komplexnú integráciu Rómov a zasadzovať sa za podporu demokracie a dodržiavanie ľudských práv v Bosne a Hercegovine.

Údaje uvedené v tejto infografike pochádzajú z Bosny a Hercegoviny. Sú výsledkom výskumu a monitorovania uskutočneného organizáciou REYN Bosna a Hercegovina a jej hosťielskou organizáciou RIC-Kali Sara.